

Politika prevencie proti sexuálnemu vykorisťovaniu

1. Účel politiky

Nadácia Integra („Integra“) pevne verí v rešpektovanie dôstojnosti a základných ľudských práv všetkých ľudí a vyžaduje od všetkých zamestnancov, dobrovoľníkov a ostatných zástupcov Nadácie Integra, aby tieto hodnoty odzrkadľovali vo svojom osobnom a profesionálnom správaní.

Sexuálne vykorisťovanie, zneužívanie a obťažovanie (ďalej ako “SEAH“ z anglickej skratky pre *Sexual Exploitation, Abuse and Harassment*) je porušením základných ľudských práv a Integra sa snaží poskytovať bezpečné prostredie, ktoré chráni každého vrátane pracovníkov, dobrovoľníkov ako aj všetkým príjemcov pomoci, najmä ženy a deti.

Všetci zamestnanci Integry, dobrovoľníci a iní zastupujúci Nadáciu Integra musia preto neustále dodržiavať vysoké štandardy osobného a profesionálneho správania a nesmú využiť svoje postavenie na vykorisťovanie alebo zneužívanie inej osoby.

Nadácia Integra si zároveň uvedomuje, že pôsobí v krajinách sužovaných krízami a konfliktmi. Takéto podmienky vystavujú zraniteľné obyvateľstvo, najmä ženy a deti, riziku sexuálneho vykorisťovania a zneužívania.

Poslaním Nadácie Integra je zmierniť ľudské utrpenie. Vedení našimi kresťanskými hodnotami sa zaväzujeme chrániť príjemcov pomoci pred akoukoľvek formou sexuálneho vykorisťovania alebo zneužívania.

Zaväzujeme sa tiež presadzovať rodovú rovnosť a podporovať profesionálne prostredie bez sexuálneho obťažovania a všetkých foriem sexuálneho zneužívania. Zástupcovia Nadácie Integra majú zakázané zúčastňovať sa alebo napomáhať akejkoľvek forme sexuálneho vykorisťovania, zneužívania alebo sexuálneho obťažovania, najmä ak je zamerané na príjemcov pomoci.

2. Rozsah a zodpovednosť

Táto Politika sa týka:

- a) všetkých pracovníkov (zamestnancov aj stálych pracovníkov v inom ako zamestnaneckom pomere), členov správnej rady a dobrovoľníkov Nadácie Integra,
- b) všetkých osôb, ktoré spolupracujú s Nadáciou Integra alebo boli vyslané cez Nadáciu Integra (najmä sponzori, donori, novinári, fotografi) alebo ich spolucestujúci,
- c) všetkých organizácií a externých partnerov, ktorí spolupracujú s nadáciou a/alebo ktorým Nadácia Integra poskytuje finančné prostriedky na realizáciu aktivít. Externý partner (ďalej aj ako partner) na účely tohto dokumentu je partner Nadácie Integra, ktorý spolupracuje s nadáciou a ktorému Nadácia Integra poskytuje finančné prostriedky na realizáciu aktivít, projektov a programov v oblasti rozvojovej alebo humanitárnej práce.

Integra tiež očakáva, že všetky partnerské organizácie budú dodržiavať tieto princípy, a vyzýva ich, aby prijali podobné politiky v rámci svojich vlastných aktivít.

Nad touto politikou dohliada a spravuje ju riaditeľ Nadácie Integra.

3. Definície

Zástupcovia Nadácie Integra sú všetci zamestnanci, dobrovoľníci, dodávatelia, konzultanti, stážisti, návštevníci, sponzori, členovia predstavenstva a ktokoľvek iný, kto je príležitostne aktívny v aktivitách Nadácie Integra ako napr. fotografi, novinári, reportéri.

Príjemcom pomoci je každá osoba, ktorá priamo alebo nepriamo získava úžitok z ktorejkoľvek z činností Nadácie Integra.

K sexuálnemu vykorisťovaniu, zneužívaniu a obťažovaniu („SEAH“) môže dochádzať voči dieťaťu alebo dospelému a medzi ľuďmi rovnakého alebo rozdielneho pohlavia. Obsahuje najmä:

- sexuálne vykorisťovanie a zneužívanie;
- sexuálne obťažovanie;
- sexuálne vykorisťovanie, zneužívanie alebo obťažovanie detí;
- sexuálne vykorisťovanie žien a mužov prostredníctvom sexuálnej práce; a
- vlastníctvo, výrobu, distribúciu, získavanie alebo prenos akýchkoľvek materiálov sexuálne vykorisťujúcej povahy.

Sexuálne vykorisťovanie znamená akékoľvek zneužitie postavenia, sily alebo dôvery na sexuálne účely, vrátane peňažného, spoločenského, politického alebo iného sexuálneho vykorisťovania.

Sexuálne zneužívanie je vnucovanie nežiaduceho sexuálneho aktu jednou osobou druhej, či už násilím alebo za nerovných alebo donucovacích podmienok.

Sexuálne obťažovanie zahŕňa každé správanie sexuálnej povahy, ktorého účelom je narušiť dôstojnosť osoby alebo ktoré má tento účinok. Na účely tejto politiky sa sexuálnym obťažovaním rozumie správanie, ktoré je

nežiaduce pre osoby, ktoré sú priamo alebo nepriamo ovplyvnené, a zahŕňa najmä:

- fyzický kontakt sexuálnej povahy alebo sexuálne napadnutie;
- poznámky sexuálnej povahy o jednotlivcoch a / alebo ich tele, správaní, sexuálnom živote alebo sexuálnej identite;
- gestá alebo iné neverbálne správanie alebo komunikácia so sexuálnymi podtónmi;
- žiadosti o vykonávanie sexuálnych aktivít;
- sexuálne diskriminačné výrazy alebo ponižujúce poznámky vrátane sexuálne explicitných vtipov;
- predvádzanie, zobrazovanie alebo distribúcia pornografických alebo sexistických snímok;
- opakované otázky alebo zvedavé informácie o stave vzťahu jednotlivca alebo podrobnostiach jeho vzťahu;
- pozvánky na nevhodné miesta mimo pracoviska na pracovné stretnutia;
- ponuky alebo zasielanie darov, ktoré sú nevítané, vytrhnuté z kontextu alebo zahanbujúce pre jednotlivca;
- sugestívna logistika alebo otázky na spiatočné pracovné cesty vrátane ponúk na zdieľanie hotelových izieb a nevítaných sociálnych pozvánok;
- sexuálne motivované prenasledovanie.

Sexuálne zneužívanie dieťaťa znamená zneužitie dieťaťa na sexuálne uspokojenie dospelým alebo podstatne starším dieťaťom alebo dospelými.

Vykorisťovanie dieťaťa znamená jednu alebo viac z nasledujúcich možností:

- spáchanie alebo nútenie inej osoby k spáchaniu a konaniu proti dieťaťu alebo jeho týraniu;
- vlastníctvo, kontrola, výroba, distribúcia, získavanie alebo prenos materiálu na vykorisťovanie detí;

- spáchanie alebo nútenie inej osoby k spáchaniu a konaniu alebo k činom “groomingu” alebo online “groomingu”;
- Použitie maloletého na zisk, prácu, sexuálne uspokojenie alebo inú osobnú alebo finančnú výhodu.

Online grooming je situácia, v ktorej sa niekto spriatelí s dieťaťom online a buduje si jeho dôveru v úmysle ho zneužiť alebo spôsobiť ujmu. Škoda spôsobená “groomingom” môže byť sexuálne zneužívanie, či už osobne alebo online, a vykorisťovanie na získanie sexuálne explicitných obrázkov a videí dieťaťa.

Online sexuálnym vykorisťovaním detí (alebo detskou pornografiou) sa v súlade s opčným protokolom k Dohovoru o právach dieťaťa rozumie každé zastúpenie dieťaťa, ktoré sa zúčastňuje na skutočných alebo simulovaných sexuálnych činnostiach alebo akékoľvek zastúpenie sexuálneho života, a to akoukoľvek časťou tela dieťaťa na primárne sexuálne účely.

Dieťaťom sa rozumie každá osoba mladšia ako osemnásť (18) rokov, ako je definované v Dohovore o právach dieťaťa, bez ohľadu na definície miestnej krajiny týkajúce sa veku dieťaťa.

Zraniteľní dospelí znamenajú osoby vo veku nad 18 rokov, ktoré sa identifikujú ako osoby, ktoré sa o seba nedokážu postarať / chrániť sa pred poškodením alebo vykorisťovaním; alebo ktorí sú vzhľadom na svoje pohlavie, duševné alebo fyzické zdravie, zdravotné postihnutie, etnickú príslušnosť, náboženskú príslušnosť, sexuálnu orientáciu, ekonomické alebo sociálne postavenie alebo v dôsledku katastrof alebo konfliktov považovaní za rizikových.

Poškodeným sa rozumie osoba, proti ktorej sa spáchala SEAH alebo pokus o SEAH.

4. Zásady politiky

Závazok Nadácie Integra predchádzať sexuálnemu vykorisťovaniu, zneužívaniu a obťažovaniu sa riadi týmito zásadami:

- **Práva dieťaťa a práva žien ako základné hodnoty v rámci Nadácie**

Integra. Integra dodržiava práva uvedené v Dohovore OSN o právach dieťaťa a v Dohovore OSN o odstránení všetkých foriem diskriminácie žien a presadzuje právo detí a dospelých na ochranu pred všetkými formami vrátane SEAH.

- **Ochrana zraniteľných dospelých a detí.** Otázky SEAH sa zásadne týkajú zneužívania moci. Situácia chudoby, zraniteľnosti a diskriminácie, ako aj mocenské nerovnosti medzi pohlaviami, medzi humanitárnymi pracovníkmi / dobrovoľníkmi a komunitami príjemcami pomoci, medzi učiteľmi a študentmi a inak v rámci organizácií, vytvárajú nerovnú dynamiku moci, ktorá vedie k prostrediu, v ktorom môže existovať SEAH. Nadácia Integra uznáva vplyv SEAH na zdravie a pohodu jednotlivca, a najmä to, že negatívne fyzické, duševné zdravie a sociálne následky, sa môžu pravdepodobne ešte znásobiť, ak sa ich dopustí zodpovedná osoba.

- **Očakávané správanie osôb zastupujúcich Integru.** Vzhľadom na rozdielne miestne kontexty sa zástupcovia Nadácie Integra môžu pri práci alebo dobrovoľníckej činnosti v zahraničí stretnúť s rôznymi neznámymi sociálnymi, kultúrnymi, finančnými alebo osobnými situáciami. Nadácia Integra verí, že ľudia, ktorí ju zastupujú, sa budú vždy správať profesionálnym spôsobom a nebudú sa správať v rozpore s bezpečnosťou a dobrými mravmi.

- **Nulová tolerancia voči SEAH.** Správanie zástupcov Nadácie Integra alebo jej partnerov, ktorých výsledkom je sexuálne vykorisťovanie, zneužívanie alebo obťažovanie dieťaťa alebo dospelého nebude tolerované a Integra bude okamžite reagovať a bude brať vážne akékoľvek

vznesené obavy alebo obvinenia. Nadácia bude rovnako postupovať pri pokuse o SEAH alebo v prípade, že obvinenia zo SEAH budú ignorované.

▪ **Podniknutie krokov na zabránenie SEAH.** Cieľom Nadácie Integra je predchádzať SEAH implementáciou tejto politiky, komunikáciou, školením a spoluprácou so všetkým personálom a partnerskými organizáciami s cieľom chrániť každého pred SEAH.

5. Pravidlá správania sa

Zástupcovia Nadácie Integra musia vo svojom profesionálnom a osobnom živote:

- zachovávať svoju povinnosť neustále konať spôsobom, ktorý zachováva hodnoty a povesť Nadácie Integra;
- zaviazat sa, že vytvoria a budú udržiavať bezpečné a dôveryhodné prostredie, ktoré podporuje vykonávanie tejto politiky a chráni všetkých pred SEAH;
- dodržiavať všetky príslušné slovenské a miestne zákony krajiny, v ktorej žijú alebo sú do nej vyslaní.
- uvedomiť si, že sexuálne správanie je osobitne citlivá oblasť, v ktorej sa správanie môže ľahšie považovať za urážlivé alebo nesprávne interpretovať;
- zaistiť, aby správanie voči spolupracovníkovi alebo prijímateľovi pomoci nebolo vykorisťovateľské alebo také, aby viedlo k vnímaniu vykorisťovania;
- prečítať si a súhlasiť s dodržiavaním očakávaného správania uvedeného v príslušnom kódexe správania; a
- okamžite nahlásiť Nadácii Integra akékoľvek obavy, podozrenie alebo obvinenie zo SEAH alebo porušenie zásad prevencie sexuálneho vykorisťovania a zneužívania.

Postupy podávania správ sú uvedené v časti 5.4 nižšie.

Pre zástupcov Nadácie Integra je prísne zakázané:

- sexuálne vykorisťovanie alebo zneužívanie alebo sexuálne obťažovanie dieťaťa alebo dospelého;
- využiť svoju pozíciu dôvery a autority na vyžiadanie akejkoľvek služby alebo sexuálnej priazne od príjemcov pomoci v programoch Nadácie Integra, dospelých, detí alebo iných v komunitách, v ktorých nadácia pôsobí, ako protislužbu za ochranu alebo pomoc, alebo prinútiť osobu k sexuálnemu styku alebo akejkoľvek sexuálnej aktivite;
- výmena alebo zadržiavanie pomoci pre príjemcov programov Integra - dospelých, detí alebo iných v komunitách, v ktorých Integra pracuje - peniaze, jedlo, zamestnanie, tovar, pomoc alebo služby za sex alebo sexuálnu službu alebo iné formy ponižujúceho alebo vykorisťovateľského správania;
- mať sexuálne aktivity s dieťaťom. Aj v krajinách, kde je plnoletosť alebo vek súhlasu nižší ako 18 rokov, je zástupcom Nadácie Integra zakázané vykonávať sexuálne aktivity s osobami mladšími ako 18 rokov. Mylné presvedčenie, že dieťa má viac ako 18 rokov, nie je akceptovateľné;
- nevhodne používať počítače, mobilné telefóny, videokamery, fotoaparáty alebo iné technológie alebo zneužívať alebo obťažovať deti alebo pristupovať alebo rozširovať detský vykorisťovateľský materiál prostredníctvom ľubovoľného média vrátane sociálnych médií; alebo
- obstaráť sex pre iného alebo na tento účel využiť účasť tretej strany.

Nadácia Integra sa snaží presadzovať šesť základných medzinárodných princípov týkajúcich sa zákazu sexuálneho vykorisťovania a zneužívania:

1. Sexuálne vykorisťovanie a zneužívanie humanitárnymi pracovníkmi predstavujú činy hrubého pochybenia, a preto sú dôvodom na ukončenie pracovného pomeru.
2. Sexuálna aktivita s deťmi (t.j. osobami mladšími ako 18 rokov) je zakázaná bez ohľadu na vek plnoletosti v danej krajine alebo

pohlavnej zrelosti. Mylné presvedčenie o veku dieťaťa nie je akceptovateľné.

3. Výmena peňazí, zamestnania, tovaru alebo služieb za sex, vrátane sexuálnych lások alebo iných foriem ponižujúceho alebo vykorisťovateľského správania, je zakázaná.
4. Sexuálne vzťahy medzi humanitárnymi pracovníkmi a príjemcami pomoci sú zakázané. Takéto vzťahy podkopávajú dôveryhodnosť a integritu práce, ktorú nadácia robí.
5. Ak má humanitárny pracovník obavy alebo podozrenie týkajúce sa sexuálneho zneužívania alebo vykorisťovania, je povinný takéto obavy nahlásiť prostredníctvom zavedených postupov.
6. Humanitárni pracovníci sú povinní vytvárať a udržiavať prostredie, ktoré zabraňuje sexuálnemu vykorisťovaniu a zneužívaniu a podporuje implementáciu tohto Kódexu. Manažéri na všetkých úrovniach majú osobitnú zodpovednosť za podporu a vývoj systémov, ktoré udržujú toto prostredie.

5.1 Porušenie politiky

Sexuálne vykorisťovanie, zneužívanie a obťažovanie zo strany zástupcov Nadácie Integra sú činmi hrubého zneužitia moci, a preto sú dôvodom na okamžité ukončenie pracovného pomeru alebo dobrovoľníckej zmluvy.

Medzi disciplinárne opatrenia / možné dôsledky porušenia týchto zásad patria:

- Podľa potreby postúpenie vyšetrovania miestnym orgánom činným v trestnom konaní (podľa vnútroštátnych a akýchkoľvek zákonov o povinnom hlásení);
- Interné vyšetrovanie v rámci Nadácie Integry;
- Pozastavenie spolupráce až do prešetrenia;
- Formálne varovanie a monitorovanie;

- Ukončenie pracovného pomeru alebo dobrovoľníckej zmluvy alebo inej spolupráce.

5.2 Zodpovednosť za prevenciu a reakciu na SEAH

Všetci zástupcovia Nadácie Integra sú zodpovední za presadzovanie osvedčených postupov a udržiavanie organizačnej kultúry, ktorá zdôrazňuje ochranu pred SEAH.

Manažéri na všetkých úrovniach majú osobitnú zodpovednosť za podporu a vývoj systémov, ktoré udržiavajú prostredie uľahčujúce implementáciu tejto politiky a brániace SEAH. Musia zabezpečiť, aby zástupcovia Nadácie Integra pochopili a dodržiavali tieto pravidlá.

5.3 Nábor zamestnancov a zástupcov

Nadácia Integra môže uplatňovať kontrolné postupy pri nábore potenciálnych zástupcov nadácie s cieľom znížiť riziko porušenia tejto politiky. Medzi tieto postupy patrí najmä:

- Kontrola referencií z posledného miesta zamestnania / dobrovoľníka týkajúcich sa akýchkoľvek obáv zo sexuálneho zneužitia;
- Záznamy HR, ktoré zahŕňajú problémy s výkonom alebo správaním týkajúce sa obáv alebo obvinení zo SEAH;
- Školenia o relevantných politikách
- pracovné zmluvy budú obsahovať ustanovenia o možných disciplinárnych opatreniach vrátane ukončenia pracovného pomeru po porušení týchto zásad

5.4 Podávanie správ a vyšetrovanie SEAH

Postupy podávania správ

Nadácia Integra poskytuje bezpečné a podporné prostredie na ohlasovanie incidentov SEAH. Nadácia bude brať všetky obavy vážne a bude okamžite

reagovať. Budú zaznamenané všetky správy o SEAH, bez ohľadu na to, či boli alebo neboli dôvodné.

Zástupcovia Nadácie Integra musia okamžite hlásiť akékoľvek obavy, podozrenia alebo obvinenia zo SEAH alebo porušenia týchto zásad.

Každá osoba, ktorá v dobrej viere nahlási prípad SEAH, alebo osoba, ktorá spolupracovala na vyšetrowaní správy SEAH, bude chránená týmito zásadami.

Škodlivé správy o SEAH s úmyslom poškodiť integritu alebo dobrú povesť inej osoby, sú predmetom disciplinárneho konania. Toto sa líši od správ vyhotovených v dobrej viere na základe úsudku a informácií dostupných v čase podania správy, ktoré nemusia byť vyšetrowaním potvrdené.

Vyšetrowania údajného SEAH sa budú vykonávať spôsobom, ktorý je včasný, spravodlivý, objektívny a pokiaľ je to možné, dôverný. Patrí sem použitie vhodnej praxe pohovorov s ohlasovateľom, obvineným, poškodeným a svedkami. Všetky informácie a zdokumentované dôkazy budú uchovávané bezpečne a v najprísnejšej miere, pokiaľ je to vhodné. Meno ohlasovateľa nebude prezradené osobe (-ám), ktorá (-é) môžu byť potenciálne zapojené do incidentu alebo inej osobe, pokiaľ jednotlivец osobne nepovolí zverejnenie svojej identity. To sa môže stať požiadavkou v následných vyšetrowacích procesoch.

Citlivé informácie týkajúce sa správ SEAH, či už ide o zástupcov Nadácie Integra alebo iné osoby v komunitách, v ktorých Integra pôsobí, sa majú zdieľať iba so slovenskými alebo miestnymi orgánmi činnými v trestnom konaní, keď je potrebné urobiť oznámenie polícii alebo príslušným orgánom.

Pri vzniku akéhokoľvek incidentu a zapojení Nadácie Integra sa obdobne použije postup definovaný v Politike ochrany detí v časti 8.

5.5 Podpora a pomoc poškodeným

Nadácia Integra alebo lokálny partner v prevencii a reakcii na SEAH prijme vhodný prístup zameraný na poškodených. Zabezpečí, aby sa všetky reakcie prijali spôsobom zameraným na poškodených, v ktorom prianie a bezpečnosť poškodeného zostávajú prioritou vo všetkých záležitostiach a postupoch. Ďalej by sa mali všetky prijaté kroky riadiť rešpektovaním rozhodnutí, prianí, práv a dôstojnosti poškodeného.

Integra alebo lokálny partner tiež zabezpečí, aby poškodeným po SEAH bola ponúknutá podpora a pomoc, ako napríklad odporúčanie na zdravotné / lekárske, psychosociálne a právne kroky, ak je to vhodné a ak je to potrebné aj k špecializovaným službám pre ženy a deti.

Deti majú právo podieľať sa na rozhodovaní, ktoré sa ich dotkne. Ak sa rozhoduje v mene dieťaťa, prvoradým cieľom je najlepší záujem dieťaťa.

Poškodeným budú poskytnuté informácie o postupe vyšetrovania a konečných výsledkoch.

6. Monitorovanie a hodnotenie politiky

Cieľom monitorovania a hodnotenia tejto politiky je poučiť sa zo skúseností a poskytnúť informácie osobám, ktoré budú prehodnocovať Politiku a riešiť jej prípadné zmeny. Nadácia Integra bude pravidelne monitorovať implementáciu Politiky a jej procesov. Monitorovanie a hodnotenie bude zabezpečené pravidelnou kontrolou partnerských organizácií. Bude sa skúmať, či sa dodržiavajú všetky princípy a je zaručená bezpečnosť detí, príjemcov pomoci či iných subjektov. Kontrola bude vykonaná formou prieskumu medzi zamestnancami nadácie, dobrovoľníkmi a

zamestnancami partnera, v ktorom sa budú môcť vyjadriť, či sú všetky štandardy stanovené v Politike dodržiavané, efektívne, a či je na ich zlepšenie potrebné niečo zmeniť. Okrem všeobecného monitorovania a hodnotenia je potrebné urobiť i reaktívne hodnotenie, pre prípad, že dôjde k porušeniu Politiky. Na základe tohto hodnotenia zväží Nadácia Integra prípadné zmeny v Politike alebo v spôsobe oznamovania a hlásenia jej porušenia ako aj v politikách jednotlivých partnerov.